

Yükseköğretim Öğrencilerine Yönelik Afet Risk Azaltma Proje Yarışması Şartnamesi (2024)

Yaşadığımız son depremler de göstermiştir ki, afetlere dayanıklı bir ülke olabilmek için alt ve üst yapıların olası doğa olaylarına karşı fiziksel olarak dayanıklı hale getirilmesinin yanı sıra toplumun her kesiminin de afet tehlike ve riskleri karşısında alınması gereken tedbirlere yönelik farkındalıklarının artırılması vazgeçilmez bir zorunluluktur. Bu açıdan bireysel olarak afetlere yönelik hazırlıkların yapılması ve küçük yaştan başlayarak afetler konusunda bilgi ve deneyim sahibi olunması suretiyle doğru davranış ve uygulamaların bilinmesi ve benimsenmesi ayrı bir önem arz etmektedir. Dünyada afetlere dayanıklı ülkeler incelendiğinde afet eğitimlerinin okul öncesi dönemden başlayarak örgün eğitim sistemi içerisinde uzun yıllar boyunca düzenli olarak verildiği gözlemlenmektedir. Ülkemizde de öğretim programlarında bu yönde düzenlemeler T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'nın ve yükseköğretim kurumlarının sürekli gündemindedir.

Ülkemizde afet eğitimine yönelik olarak pek çok proje ve faaliyetin içerisinde yer alarak katkı veren, özellikle T.C. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), T.C. İçişleri Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ile iş birliği içerisinde Japonya'daki deneyimlerin Türkiye'ye aktarılması için çok önemli projeler yürütmüş olan Türk Japon Vakfı (TJV) "Afet Eğitimi Yarışmaları" da düzenlemektedir. Bu kapsamda geliştirilen ilk etkinlik 2021 yılında öğretmenlere yönelik olarak gerçekleştirilen "**Afet Eğitimi Materyal Geliştirme Proje Yarışması**"dır. Bu yarışmanın ikincisi 2022 yılında gerçekleştirilmiş, üçüncüsü ise 2024 yılında sürdürülmektedir. Aynı doğrultuda, ilki 2022 ve ikincisi 2023-2024 yıllarında öğrencilere yönelik yürütülen "**Afet Risk Azaltma Proje Yarışması**" etkinlikleri de başarılı bir şekilde ve artan ilgi ile tamamlanmıştır. Yarışmalar, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı onayı sonrasında ilgili kamu, sivil, akademik paydaşlarla birlikte yürütülmüştür (bu projelere ilişkin detaylı bilgi www.tjv.org.tr adresinden temin edilebilir).

2. "**Afet Risk Azaltma Proje Yarışması**" duyurusunun açıklanmasının hemen öncesinde, ülkemizde 6 Şubat 2023 günü Doğu Anadolu Fay Zonu'nda (DAFZ) yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında yarışmanın takvim ve içeriğinde değişiklik yapılmış; yarışmaya, ilk-orta-lise ve özel eğitim okullarında eğitimlerine devam eden öğrencilerin yanı sıra ayrı bir kategori olarak yükseköğretim kurumlarının önlisans ve lisans öğrencilerinin de davet edilmesine karar verilmiş ve zor koşullarda öğrencilerin ilgisiyle karşılanmıştır. 2024-2025 döneminde üçüncü kez gerçekleştirilecek olan Yarışmada da yükseköğretim kategorisi geçerli olup, öğrencilerimizin katılımı desteklenmektedir.

Öğrenci "**Afet Risk Azaltma Proje Yarışması**"nın hareket noktası, çocuk ve gençlerin afetlerde zarar görebilirliğinin nispeten daha yüksek olması, buna karşılık özellikle doğa kaynaklı tehlikelerden korunma, afet risklerini azaltma, afete hazırlıklı olma konularında öğrenme ve öğrendiklerini akranları ve toplumla paylaşmada mutlaka dikkate alınması gereken önemli özelliklere sahip olmasıdır. Bu -kapsamda, Birleşmiş Milletler (BM) Afet Risk Azaltma 3.Dünya Konferansı'nda kabul edilen Afet Risk Azaltma için Sendai Çerçevesi'nin (2015-2030) yaklaşımı yol göstericidir: "*Çocuklar ve gençler değişimin temsilcileridir, onlara mevzuat, ulusal uygulama ve eğitim müfredatlarıyla uyumlu olarak*

afet risklerinin azaltılmasına katkıda bulunmalarını sağlayacak alan ve yöntemler sunulmalıdır”.

Afet Risk Azaltma Proje Yarışması, bir teknoloji ürünü/uygulaması geliştirme veya teknoloji yoğun proje yarışması olmayıp, öğrencilere buldukları ortamlarda doğa kaynaklı tehlikelerin/doğa olaylarının ve insan/teknoloji kaynaklı uygulamaların risk oluşturmaması, mevcut risklerin azaltılması, afete dönüşmemesi için alınabilecek tedbirleri, doğru ve güvenli davranış biçimlerini kavratmayı amaçlamaktadır. Öğrenciler tarafından geliştirilecek, bu amaca hizmet etmesi öngörülen, temelde günlük hayat içerisinde okul, aile, mahalle, komşu vd. sosyal ilişkilerini de dikkate alan, bilgilendirici, katılımcı, uygulanabilir ve eğitim programları ile uyumlu afet eğitimi materyalleri Şartname doğrultusunda Proje Yarışmasında değerlendirilecektir.

Bu çerçevede, öğrencilerimizi Afet Risk Azaltma Proje Yarışmasına katılmaya davet ederek afetlere dayanıklı bir ülke olma yolundaki çabalara katkı vermelerini bekliyoruz.

Yarışmayla ilgili Başvuru Koşulları

- 1) Yarışma yükseköğretim kurumlarının Acil Durum ve Afet Yönetimi ile Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümlerinde/programlarında eğitimlerine devam eden ön lisans ve lisans öğrencilerine yöneliktir.
- 2) Öğrenciler bireysel veya bir ekip olarak yarışmaya katılabilir, ancak bir aday birden fazla proje ile yarışmaya katılamaz.
- 3) Daha önce başka bir yarışmaya sunulmuş proje, akademik yükümlülük/ödev kapsamında gerçekleştirilmiş çalışma, etkinliklere, tanıtımlara katılmış uygulama vd. bu yarışma için tekrar sunulamaz (projenin bu Yarışma için hazırlanmış olması beklenmektedir).
- 4) Proje başvuru dosyası, ekli “Başvuru Dosyası Formatı”ndaki başlıkları içermelidir. Gerekirse ilave başlıklar da yarışmacı tarafından açıklayıcı olarak eklenebilir.
- 5) Beyan kısmında yazılı olduğu şekilde telif hakkı devrine ilişkin bölüm uygun şekilde düzenlenip imzalanmalıdır.
- 6) Geliştirilen proje veya uygulamayı açıklamaya yönelik görsel-ışitsel destekleyici unsurların (video, çizim vs.) da gönderilmesi beklenmektedir.
- 7) Projenin yarı finale seçilmesi durumunda, çevrimiçi olarak yapılacak sunumda projenin daha detaylı anlatımları istenebilir.
- 8) Projenin finale seçilmesi durumunda ise, proje sahibinin proje sunum ve ödül törenine katılması beklenmektedir. Proje sunumunu yapacak olan bir öğrencinin ulaşım ve gereği halinde konaklama giderleri Türk Japon Vakfı tarafından karşılanacaktır.

Projeye İlişkin Koşullar

- 1) **Geliştirilecek proje özgün ve afet farkındalığını artırmaya yönelik olmalıdır.** Proje tüm içeriği ile özgün bir yapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin yakın çevresinde mevcut ve gelişmekte olan afet/acil durum tehlikelerine ve zarar görmekten nasıl korunabileceklerine yönelik ilgilerini, tutum ve davranışlarını geliştirmeye katkıda bulunmalıdır.

- 2) **Proje geliştirilirken doğa ve teknoloji kaynaklı yerel tehlikeler özellikle dikkate alınmalıdır.** Yerel tehlikelerin belirlenmesinde AFAD web sitesinde yayınlanan İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP) bilgilerinden yararlanılabilir, iklim değişikliğinin yol açtığı/açabileceği tehlike ve riskler de dikkate alınmalıdır.
- 3) **Geliştirilen proje akran eğitimine/paylaşımına uyumlu olmalıdır.** Proje, doğa kaynaklı olayların afet riskine ve afete dönüşmesinde insan faaliyetinin rolünü; çevremizdeki afet risklerini anlamının, önlemenin ve azaltmanın önemini ve afetlerin bireye, topluma, çevreye etkileri ve olası sonuçları ile ilgili bilgi, beceri ve davranışları müfredatla bütünlük içerisinde, öğrenci paylaşımlarıyla aktarmalıdır (oyun, gezi, gözlem, drama, tatbikat vd.).
- 4) **Proje, hangi tehlike karşısında, hangi durumda, nasıl davranmanın korunmaya ve zarar azaltmaya yardımcı olduğunu sorgulatmalıdır.** Proje, afet risk azaltma konusunda öğrencilerin, okulda ve okul dışında buldukları farklı ortamlarda, afet öncesi, sırası ve sonrası, tüm evrelerde doğru davranışları, sadece slogan olarak değil mantığını kavrayarak öğrenmeye ve uygulamaya yönlendirmelidir. Projede Türkçenin kullanımına özen gösterilerek afet terim, kavram, uygulama hatalarının olmamasına dikkat edilmelidir.
- 5) **Proje, kullanımı kolay ve yaş grubuna bağlı olarak öğrencileri oyunla ve ilgi uyandıracak şekilde (eğlenceli bir şekilde) bilgilendirmeye yönelik olmalıdır.** Bu kapsamda, projeler tasarım özelliği bakımından sanal ağırlıklı ve tekil kullanıma dönük düşünülmemeli ve yalnızca izleme/dinleme ile sınırlı olmamalı; okul ve okul dışında eşzamanlı çoklu kullanıma, yüz yüze tekrar edilebilmeye, uygulamalı öğrenmeye uygun olmalıdır.
- 6) **Projenin üretimi ve çoğaltımı mümkün olduğu kadar kolay, hızlı, hesaplı ve gözetilebilir özellikte olmalıdır.** Ayrıca, kullanılacak malzeme sağlık/hijyen ve güvenlik kurallarına uygun olmalıdır.

Proje Başvuru Takvimi(*)

Son başvuru tarihi:	12 Kasım 2024
Ön değerlendirme sonuçlarının açıklanması:	12 Aralık 2024
Yarı finale seçilen projelerin sunumu (çevrimiçi):	19-20 Aralık 2024 (geçici tarih)
Finale seçilen projelerin sunumu ve ödül töreni:	7 Şubat 2025 (geçici tarih)

(*) Yarışma sonuçlarına itiraz etmek isteyen katılımcılar ön değerlendirme sonuçların açıklanmasını takiben 3 gün içinde yarışmanın başvuru eposta adresi de olan selentiryaki@tjv.org.tr adresine taleplerini iletebilirler.

Ödüller(*)

Projeler; Ek-1'deki "Proje Değerlendirme Kriterleri" doğrultusunda değerlendirilerek, layık bulunması halinde aşağıdaki ödüller takdim edilecektir. Ayrıca, öğrencilerin bölümlerine de aynı olarak ödül verilmesi planlanmaktadır.

- 1) Birincilik Ödülü: 14,000 TL
- 2) İkincilik Ödülü: 11,000 TL
- 3) Üçüncülük Ödülü: 8,000 TL

(*) 6 Şubat 2023 ve sonrası DAFZ bölgesi depremlerinden etkilenen 11 ildeki üniversitelerden yarışmaya katılacak öğrencilerin projelerinin ödüle layık bulunması durumunda belirtilen ödüller % 20 oranında artırılır.

Düzenleyici Kurum

Türk Japon Vakfı (TJV)

Yarışmanın bütçesi TJV tarafından karşılanacak olup, bu yarışma ticari bir amaç gütmemektedir. Ayrıca, yarışmaya katılacak ve katkı verecek olan öğretmen ve kurumlar ücretsiz ve gönüllülük esasına göre yürütecekleri bu projeden herhangi bir ticari çıkar sağlamamaktadır.

Jüri Üyeleri

Yarışmanın seçici jürisi, TJV tarafından oluşturulacak olup, bu süreçte MEB, AFAD, Anadolu Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Kızılay, Acil Destek Vakfı ve Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) Türkiye Ofisi ile gönüllülük esasına göre iş birliği yapılması öngörülmektedir.

Proje Başvuru Adresi

Türk Japon Vakfı

Ferit Recai Ertuğrul Caddesi No: 2

Or-An, Çankaya-Ankara

Tel: 0312 491 17 48 – 491 17 54

E-posta: selentiryaki@tjv.org.tr

Web: <https://www.tjv.org.tr/>

Başvuru Dosyası Formatı

1) Yarışmacıya İlişkin Bilgiler

- Öğrencinin/Öğrencilerin Adı ve Soyadı:
- Okul Adı:
- Sınıfı:
- İletişim Adresi:
- Telefon Numarası:
- E-posta Adresi:

- Bölüm Başkanının/Danışman Öğretim Elemanının Adı ve Soyadı:
- Okul Adresi:
- Okul Telefon Numarası:
- Bölüm Başkanının/Danışman Öğretim Elemanının E-posta Adresi:
- Bölüm Başkanının İmzası:

- Ek-2'deki Aydınlatma Metni okunduktan sonra Ek-3 ve Ek-4'deki Açık Rıza Onayı I ve Açık Rıza Onayı II'nin de imzalanıp başvuru dosyasına eklenmelidir.

2) Projeye İlişkin Bilgiler

- Projenin Adı:
- Projenin hedef aldığı yaş/toplum kesimi, öğrenciye yönelik ise sınıf düzeyi ve/veya toplum kesimi (İlkokul, Ortaokul, Lise, Üniversite, Yetişkin, vb.):
- Projenin amacı ve beklenen çıktılar/hedefler:
- Projenin uygulanma/kullanma aşamaları/kuralları:
- Projeyi destekleyecek görseller, işitsel vb. unsurlar (dijital forma eklenmesi mümkün olmayan bilgiler ayrı bir dijital dosya olarak da gönderilebilir veya yarışmacının talebi halinde, detayları verilecek siteye/drive dosyasına yüklenebilir):

3) Diğer Koşullar

- Özgün bulunmayan, başvuru koşullarında belirtildiği üzere, bu yarışma için hazırlanmış olmayan projeler değerlendirmeye alınmayabilecektir.
- Projeye ilişkin üçüncü taraflarca başlatılacak her türlü yasal işlemin, davanın muhatabı projeyi sunandır /sunanlardır.
- Ödül kazanan projenin özgün olmadığı, taklit veya alıntı olduğunun ödül takdimi sonrasında tespit edilmesi durumunda, ödülü alan yarışmacı, ödül miktarını %20 fazlasıyla geri vermeyi kabul eder.
- Yarışmaya katılan öğrenciler yarışma koşullarını kabul ettiklerini başvuru dosyasını imzalayarak beyan eder.
- İmzasız ve eksik belgeli başvurular değerlendirmeye alınmayacaktır.
- Projede öğrencilere danışmanlık yapacak olan akademisyenler herhangi bir ücret ya da ödeme almaksızın gönüllü olarak bu katkıyı sağlamayı kabul eder.
- Ödül verilmesi layık bulunan proje eğer birden fazla öğrenci tarafından, ekip olarak hazırlanıp sunulmuş ise, ilan edilen ödül miktarı, projeyi hazırlayıp sunan öğrenciler arasında paylaşılmak üzere, ekip üyeleri tarafından belirlenen bir öğrenciye takdim edilir.